

Ritningsbeteckningar för byggritningar

**Gemensamma beteckningar och texter
för alla typer av planritningar 2**

Ritningsetikett 3

Översiktsplan (plannyckel) 4

Höjdplan 5

Ledningsplan 6

Ledningar

Ledningsplan 7

VA-symboler

Ledningsplan 8

Tele- och el-symboler

Ledningsplan 9

Etiketter och "flaggor"

Ledningsplan 10

Förstahandsval vid kabelförläggning enligt EBR

Längdprofil 11

Normalsektion 12

Tvärsektion 12

Ytskiktsplan 13

Planteringsplan 14

Handläggare:

Lars-Olof Andersson

Trafikkontoret

Trafikanordningsplan 15

Ritningsbeteckningar för byggritningar

Gemensamma beteckningar och texter för alla typer av planritningar

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
	0,25 /-	Tomtgräns i kvarter
	0,50 /-	Kvartersgräns
	0,35 /-	Detaljplanegräns, övriga
	0,50 /-	Arbetsområdesgräns Ettapp Entreprenad Statsbidrag Gräns kompletteras vid behov med text
	0,50 /-	Gräns för rityta i planritn.ram = anslutningslinje mellan ritn.ar
Anslutning till ritn nr 000/00-000	0,50	Anslutning till intilliggande ritn
GATUNAMN	- / 3,5	Gatunamn eller nummer
HAGA	- / 5,0	Projektnamn i ritningshuvudet
Höjdplan	- / 3,5	Övrig text i ritningshuvudet
	0,50	Ny kantstödslinje
	0,50	Ny vägkant utan kantstöd
	0,25 / 2,5	Längdmätningsslinje med angiven längdmätning minst var 50:e m
	0,35 / 3,5	Profildata
	0,25 / 3,5	Koordinatkryss c/c 100 mm. Minst 2 st kryss besiffras på varje planritning.
	3,5/ 2,5	Revideringssymbol

Namnruta/ritningsetikett

Namnrumen skall användas om inget annat överenskommit med beställaren. Den går att erhålla digitalt via email: th@trafikkontoret.goteborg.se. Det finns även en namnruta för större projekt med konsultgrupper.

HSTATUS

Namnrumens utseende är trafikkontorets tolkning på Bygghandlingar 90, Redovisningsteknik, del 2.

Namnrumens bredd är 170mm

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
STATUS				
PROJEKTNAMN PROJEKTDEL OMFATTNING				
EV. PLATS FÖR ORIENTERINGSFIGUR		KONSULT AB KUNGSGATAN 1 BOX 1234 400 00 GÖTEBORG TEL 031-123 45 67		
		KONSULTLOGGA		
		UPPDRAG NR UPPDR NR	HANDLÄGGARE HANDL	
		DATUM DATUM	UPPDRAGSANSVARIG ANSVARIG	
 Göteborgs Stad Trafikkontoret		INNEHÅLL1 INNEHÅLL2 INNEHÅLL3 INNEHÅLL4		
FÖRV. HANDLÄGGARE FORV HANDL	FÖRV. DIARIENR FORV DNR	FORMAT FORM	SKALA SKALA	RITNINGNUMMER RITN NR
			HSKALA SKALA	BET REV

FÖRHANDSKOPIA 2011-02-01

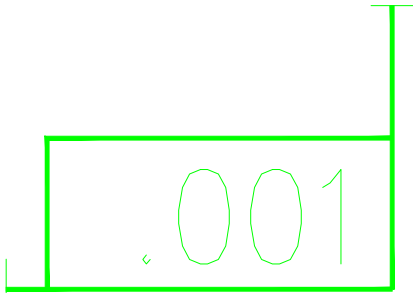
Exempel på hur den kan fyllas i:

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG				
DROTTNINGTORGET NY GC-BANA ÅKAREPLATSEN-ÖSTRA LARMGATAN				
EV. PLATS FÖR ORIENTERINGSFIGUR		KONSULT AB KUNGSGATAN 1 BOX 1234 400 00 GÖTEBORG TEL 031-123 45 67		
		KONSULTLOGGA		
		UPPDRAG NR 123 456 78	HANDLÄGGARE NILS NILSSON	
		DATUM 2009-11-02	UPPDRAGSANSVARIG ANNA ANDERSSON	
 Göteborgs Stad Trafikkontoret		0/000-0/210		
FÖRV. HANDLÄGGARE L. LENNARTSSON	FÖRV. DIARIENR 1234/10	FORMAT A2FF	SKALA H=1:100 L=1:1000	RITNINGNUMMER -1001

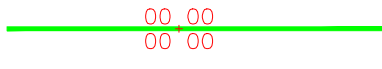
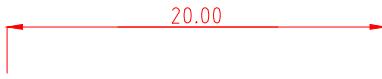
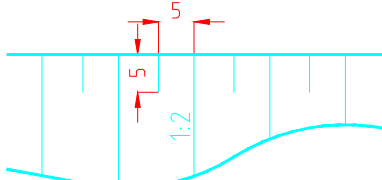
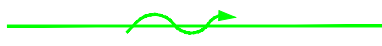

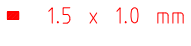
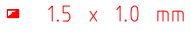

Innehåll Föregående Nästa Sista

B6

Översiktsplan (plannyckel)

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
 <p>Exempel ritningsnr, placerad i resp ritytans nedre högra hörn.</p>	0,5/ 10	Planritningars effektiva yta och numrering.

Höjdplan

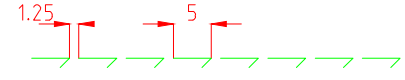

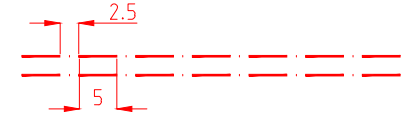

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
	0,25 / 2,5	Geometrisk data
	0,25 / 2,0	Befintlig höjd som bibehålls.
	0,25 / 2,0	Ny höjd (färdig mark) vid t ex vägkant
	0,25 / 2,0	Ny dubbel höjd (färdig mark) vid t ex kantstöd
	0,25 / 2,0	Måttangivelse i meter. Se för övrigt Svensk Standard
	0,25 / 2,5	Slänt. Lutningen anges vid avvikelse från normalsektion
	0,5 / -	Dike < 500 mm bredd
	0,5 / -	Dike ≥ 500 mm bredd
Trappa, stödmur, fristående mur och andra konstbyggnader	0,5 / 3,5	Ritas skalriktigt om möjligt
	0,25 / -	Staket, stängsel, plank. Ändstolpar markeras.
	0,25 / -	Gångbaneräcke, stolparna placeras skalenligt.
	0,25 / -	Körbaneräcke
	Dike med pilar 0,5 / -	Dikesbrunn
	Dikesbrunn 0,5 / -	Rännstensbrunn, tät se ritn 363/93-4550A
	0,25 / -	Rännstensbrunn, med magasin. se ritn 363/93-4550A
	0,25 / -	
	0,25 / 2,5	Kantstöd, startpunkt, riktning och typ (BTGB). Se kap C1
körbana gång-/cykelbana	0,25 / 2,5	Försänkt kantstöd. Synlig höjd anges vid avvikelse från kap C1
	0,5 / -	Nytt träd
	0,25 / -	Bef träd bevaras
	0,25 + 0,5 / -	Bef träd tas bort

Innehåll Föregående Nästa Sista

B6

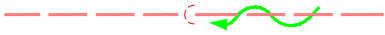

Ledningsplan

Ledningar

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
	0,25 / 2,5	Befintlig ledning eller kabel- utrymme dim < 500 mm
	0,25 / 2,5	Befintlig ledning eller kabel- utrymme dim ≥ 500 mm, skalenligt
	0,5 / 2,5	Ny ledning eller kabel- utrymme dim < 500 mm
	0,25 / 2,5	Ny ledning eller kabel- utrymme dim ≥ 500 mm, skalenligt
	0,5 / 2,5	Ny dränledning
	0,25 / 2,5	Framtida ledning eller kabel- utrymme dim < 500 mm
	0,25 / 2,5	Framtida ledning eller kabel- utrymme dim ≥ 500 mm, skalenligt
	0,25 / 2,5	Befintligt kabelrör
	0,5 / 2,5	Nya kabelrör, antal anges
	0,25 / 2,5	Befintlig luftledning
	0,5 / 2,5	Ny luftledning

Ledningsplan

VA-symboler

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
 Ø 2.5 (Ø 5 vid 1:200)	0,25 / -	Befintlig nedstigningsbrunn
 Ø 2.5 (Ø 5 vid 1:200)	0,5 / -	Ny nedstigningsbrunn. Brunnar ritas skalenligt.
 1x1.5 (2x3 vid 1:200)	0,25 / -	Befintlig rännstensbrunn
 1x1.5 (2x3 vid 1:200)		Ny rännstensbrunn
 1x1.5 (2x3 vid 1:200)		Ny rännstensbrunn med magasin Används som standard
	0,25 / -	Befintlig dikesbrunn med dike
	0,25 / -	Ny dikesbrunn med dike
	0,25 / -	Befintlig trumände med ledning
	0,25 / -	Ny trumände med ledning
	0,25 / -	Befintlig brandpost med ledning
		Ny brandpost med ledning
	0,25 / -	Befintlig avstängningsventil med ledning
	0,5 / -	Ny avstängningsventil med ledning
	0,25 / -	Befintlig luftningsventil med ledning
		Ny luftningsventil med ledning
	0,25 / -	Befintlig proppad ledning
	0,5 / -	Ny proppad ledning

Ledningsplan

Tele- och el-symboler

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
 Ø 1.5	0,25 / -	Befintlig telestolpe
 Ø 1.5	0,25 / -	Ny telestolpe
 1x3	0,25 / -	Tele, bef kopplingspåle / skåp med ledning
 1x3	0,25 / -	Tele, nytt kopplingskåp med ledning
 Ø 1.5	0,25 / -	Tele, ny kopplingspåle med ledning
 Ø 1.5	0,25 / -	Befintlig belysningsmast / stolpe med ledning
 Ø 1.5	0,25 / -	Ny belysningsmast / stolpe
 1x3	0,25 / -	El, bef kabelskåp med ledning
 1x3	0,25 / -	El, nytt kabelskåp med ledning
 Ø 1.5	0,25 / -	Bef portal med elledning
 1.1x1.1	0,25 / -	Ny portal med elledning

Ledningsplan

Etiketter och "flaggor"

Tabell för höjdsättning av VA-ledningar

BRUNNS- OCH V-ANSLNR	AS Z1	AD Z1	VÖK	AS Z2	AD Z2	ANM
AS 01	+13.60	+14.00	+14.40	+15.90	+16.00	

Z1 = + höjd vattengång
vök = + höjd överkant vattenledning
Z2 = + höjd AS- resp AD-brunnslock
 (=färdig gata)

Tabell för höjdsättning av rännstensbrunnar (RB)

RB/DB lockhöjd 20 mm under färdig mark	
RB/DB NR	Z2

Z1 för RB = höjd på vattengång vid utkastaren, anslutningspunkten.

Z2 för RB = höjd på ök betäckning = normalt 20 mm under färdig yta.
 Avvikelse för avstånd ök betäckning-färdig yta noteras vid resp brunn

Z2 för DB = höjd på betäckningens inlopp

Tabell för höjdsättning av belysningsstolpar (LS)

LS markhöjd ifylls av entreprenören	
LS NR	Zmark

Zmark för LS = höjd omgivande färdig mark, beräknas av entreprenören

Etikett av godkännande från övriga verk

GODKÄND FRÅN VERKEN
VA
EL
TELE
VÄRME
Park o N
GAS

Etikett för kabelspecifikation och schaktbredd, exempel

NA065-2/0.30
2 GB   L=53

Beteckningar i övrigt, EBR

Etikett för VA-servis med självfall

V servis:
As servis: +   i fb-pkt
Ad servis: +   i fb-pkt
Nr:

Etikett för VA-servis med tryckspill

V servis
AsT servis
Ad servis   i fb-pkt
Nr

Innehåll   Föregående   Nästa   Sista

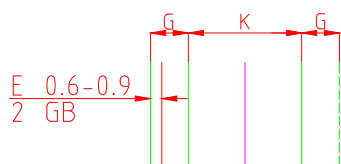
B6

Ledningsplan

Kabelförläggning skall ske enligt EBR. Dock skall vid samförläggning gatubelysning och kraftkablar fyllnadshöjden vara > 0,55 m. Svår mark förutsätts. Konstruktionstyp, schaktbredd antal kablar, typ av kabel och schaktlängd anges på ledningsplanen i särskild etikett, se sid 9. Med schaktlängd avses den schaktlängd som resp etikett gäller. Version utan schaktlängd skall levereras om beställarens så önskar.

Måttsättning av kablar

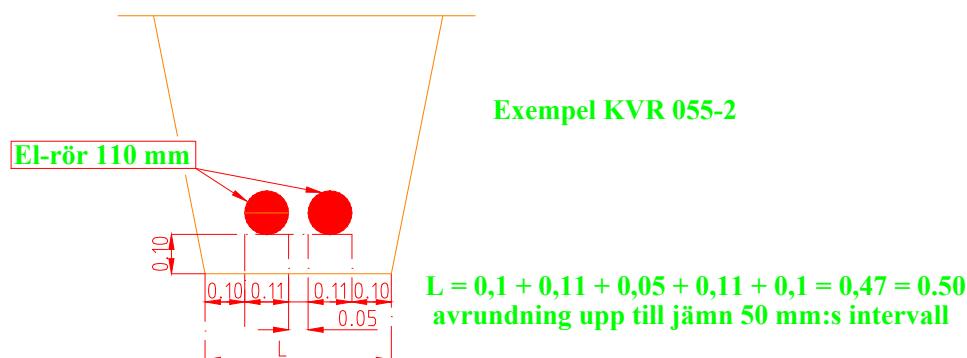
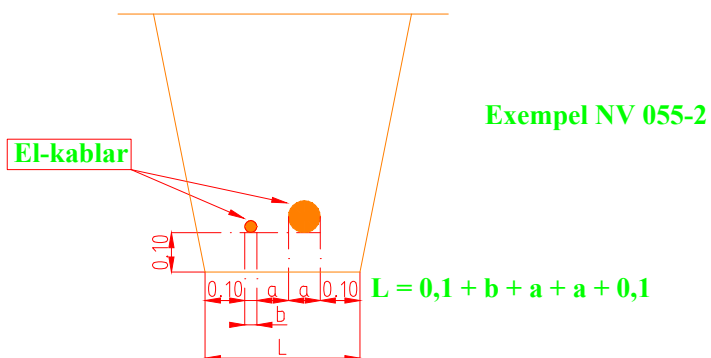
Mått skall utgå från tomtgräns, bef vägkant el dyl. Sidomått och schaktbredd anges.

Exempel mått för 2 gatubelysningskablar.

Beräkning av schaktbredd

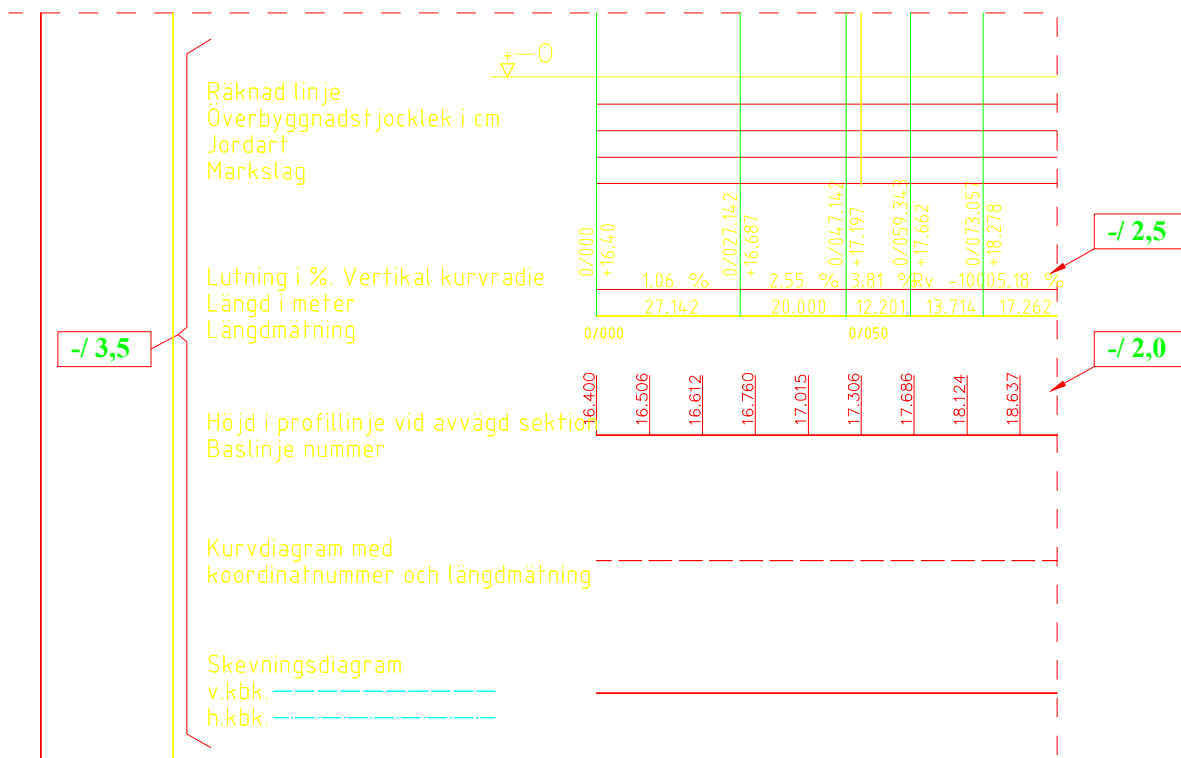
Kraftkablar placeras med inbördes avstånd av minst den större kabelns diameter.

Längdprofil

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
	0,25 / -	Markkontur
	0,25 / -	Berg i dagen
	0,25 / -	Bergkontur under jord
	0,25 / -	Jordlagergräns
	0,5 / -	Profilplan och tangentlinjer
	0,25 / -	Terassplan

Tabellhuvud för längdprofil, delvis ifyllt

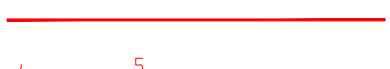

Normalsektion

Se även ritn 363/93-3561A och 363/93-3562A

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
	0,25 / -	Befintlig markkontur
	0,25 / -	Befintlig bergkontur under mark
	0,25 / -	Befintlig bergkontur i dagen
	0,25 / -	Ny väggkropp och andra linjer
	0,25 / -	Centrumlinje, profilplan, tomtgr

Tvärsektion

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
	0,25 / -	Befintlig markkontur
	0,25 / -	Befintlig bergkontur under mark
	0,25 / -	Befintlig bergkontur i dagen
	0,25 / -	Ny väggkropp och andra linjer
	0,5 / -	Centrumlinje, profilplan, tomtgr

Masstabell vid resp tvärsektion, exempel

Vegetationsavtagning	(Va)=	m2
Matjordsavtagning	(Ma)=	m2
Jordschakt	(J)=	m3
Bergets överyta	(By)=	m2
Bergschakt	(B)=	m3
Fyllning jordbank	(Fjb)=	m3
Fyllning bergbank	(Fbb)=	m3
Fyllning slänt	(Fs)=	m3
Växtjordsbegränsning, tj 0.1 (Vb10)=		m2
Växtjordsbegränsning, tj 0.3 (Vb30)=		m2
Växtjordsbegränsning, tj 0.45 (Vb45)=		m2
Fukthållande lager, tj 0.2 (Fh20)=		m2
Förstärkningslager	(Fö)=	m3
Bärlager, obundet	(Bl)=	m2
Geotextil klass 3	(Gt3)=	m2
Geotextil klass 4	(Gt4)=	m2
Fyllning lättklinker	(Flk)=	m3
Fyllning cellplast	(Fc)=	m3

Textstorlek 3,5 mm

Innehåll Föregående Nästa Sista

B6

Ytskiktsplan

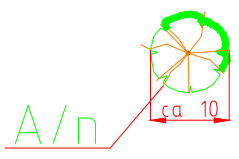
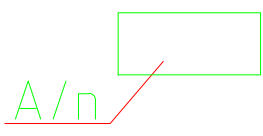
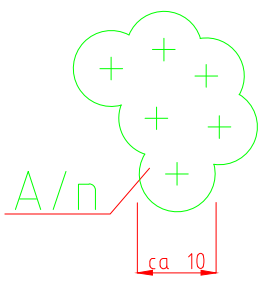
Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
	0,25 /-	Gräsyta
	0,25 /-	Naturmark
	0,25 /-	Busk- eller häckplanterad yta
	0,25 /-	Grusbelagd yta

Övriga beteckningar med mönster för t ex gatsten, marksten och plattor ritas så likt verkliga ytan som möjligt. Entydighet och tydlighet och vad som är gängse i branschen skall vara vägledande.

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
	0,35 och 0,50	Nytt träd
	0,35 och 0,50	Ny vänthall i verklig storlek
	0,35	Gräsklass G1 = Gräsyta klass 1 Gräsklasser enligt kap C4A
	0,35 och 0,50	Fartkudde

Övriga beteckningar för gatumöbler o dyl ritas så likt verkliga föremålet som möjligt. Entydighet och tydlighet och vad som är gängse i branschen skall vara vägledande.

Planteringsplan

Beteckning Mått i mm på utritad ritning	Linjebredd/texthöjd i mm	Betecknar
	0,35 och 0,50 0,25 / 5,0	Nytt träd A =sort, n = antal. Sammanställs i växtförteckningen
	0,50 0,25 / 5,0	Ny buskplantering i förband A =sort, n = antal. c/c och kantavstånd anges
	0,50 0,25 / 5,0	Nya stamträd i grupp A =sort, n = antal.

VÄXTFÖRTECKNING

Alla växters kvalitet enligt Statens Jordbruksverks författningssamling, SJVFS 1994:47
Materialkrav i övrigt och skötsel och underhåll under garantitiden, se TK:s anv C4C.

th = totalhöjd i cm, sh = stamhöjd i cm, so = stamomfång i cm

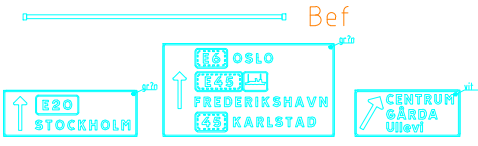

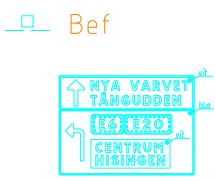

KATEGORI OCH SORT	KVALITET	TH	SH	C/C	ANTAL
A					
B					
C					
D					

Innehåll Föregående Nästa Sista

B6

Trafikanordningsplan, forts

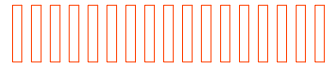

Beteckning	Betecknar
<p>Vägmärken, befintliga</p> 	<p>Portal med körfältsvägvisare, två pelare Redovisas i färdriktning</p>
	<p>Portal med körfältsvägvisare, en pelare Redovisas i färdriktning</p>
	<p>Fackverksstolpe med skylt Redovisas i färdriktning</p>
	<p>Markbunden vägvisare på två stolpar Redovisas i färdriktning</p>
	<p>1 st vägmärke på en stolpe</p>
	<p>2 st vägmärke på en stolpe åt samma håll</p>
	<p>2 st vägmärke på en stolpe åt olika håll</p>
	<p>Trafiksignal på stolpe (ofylld pil)</p>
	<p>Cykelsignal på stolpe (ofylld pil)</p>
	<p>Gångsignal på stolpe (streckad linje)</p>

Trafikanordningsplan, forts

Beteckning	Betecknar
<p>Vägmärken, nyuppsättning</p> 	<p>Portal med körfältsvägvisare, två pelare Redovisas i färdriktning</p> <p>Portal med körfältsvägvisare, en pelare Redovisas i färdriktning</p> <p>Fackverksstolpe med skylt Redovisas i färdriktning</p> <p>Markbunden vägvisare på två stolpar Redovisas i färdriktning</p> <p>1 st vägmärke på en stolpe</p> <p>2 st vägmärke på en stolpe åt samma håll</p> <p>2 st vägmärke på en stolpe åt olika håll</p> <p>Trafiksignal på stolpe (fylld pil)</p> <p>Cykelsignal på stolpe (fylld pil)</p> <p>Gångsignal på stolpe (heldragen linje)</p>

Trafikanordningsplan, forts

Beteckning	Betecknar
Vägmarkering, befintlig	
 3(0.15)+3 bef markering	3 m lång och 15 cm bred linje med 3 m mellanrum Ritas tunnt och skrivs på linjen vilken typ
 3(0.10)+9 bef markering	3 m lång och 10 cm bred linje med 9 m mellanrum Ritas tunnt och skrivs på linjen vilken typ
 1(0.10)+2 bef markering	1 m lång och 10 cm bred linje med 2 m mellanrum Ritas tunnt och skrivs på linjen vilken typ
 H(0.20) bef markering	Heldragen 20 cm bred linje Ritas tunnt och skrivs på linjen vilken typ
	Stopplinje, 40 cm bred
	Väjningslinje, ofyllda symboler
	Befintligt övergångsställe ritas skalenligt och ofyllt
	Körfältspil längd 5 m ritas ofyllda
	Körfältspil längd 7.5 m ritas ofyllda
Vägmarkering, ny anläggning	
 3(0.15)+3	3 m lång och 15 cm bred linje med 3 m mellanrum
 3(0.10)+9	3 m lång och 10 cm bred linje med 9 m mellanrum
 1(0.10)+2	1 m lång och 10 cm bred linje med 2 m mellanrum
 H(0.20)	Heldragen 20 cm bred linje
	Stopplinje, 40 cm bred
	Väjningslinje, fyllda symboler
	Nytt övergångsställe ritas skalenligt och fyllt
	Körfältspil längd 5 m ritas fyllda
	Körfältspil längd 7.5 m ritas fyllda

Innehåll Föregående